

FICTION
CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Guillaume Musso

Viata e un roman

Traducere din franceză de
Liliana Urian

Sâmbătă 3 iunie, ora 10:30 dimineața

Am un trac îngrozitor. Aș vrea să încep un roman în după-amiaza asta. Mă pregătesc de vreo două săptămâni. În ultimele zece zile, am trăit împreună cu personajele mele, în mediul lor. Tocmai mi-am ascuțit cele patru duzini de creioane noi, dar mâna îmi tremura atât de tare, încât am luat o jumătate de comprimat de belladenal. Voi reuși oare? [...] Pentru moment, mi-e frică și sunt tentat, ca și până acum, s-o las pe mai târziu, ba chiar să nu mai scriu deloc.

*Georges SIMENON,
Când eram bătrân*

**Romanciera galeză Flora Conway,
laureată a premiului Franz Kafka**
Agenția France-Presse, 20 octombrie 2009

Discreta romancieră în vârstă de 39 de ani a primit prestigioasa distincție oferită în fiecare an unui autor pentru întreaga sa operă.

Suferind de fobie socială și detestând fățiș mulțimile, călătoriile și jurnaliștii, Flora Conway nu s-a deplasat la Praga pentru a asista marți-seară la ceremonia care a avut loc în sala de festivități a primăriei.

Editoarei sale, Fantine de Vilatte, i-a revenit sarcina de a primi trofeul, o statueta de bronz cu efigia lui Franz Kafka, însoțit de suma de 10 000 de dolari. „Tocmai am vorbit cu Flora la telefon. Vă mulțumește călduros. Acest premiu îi face o deosebită plăcere, cu atât mai mult cu cât opera lui Kafka este pentru ea o inepuizabilă sursă de admirație, de reflecție și de inspirație”, a declarat doamna de Vilatte. Acest premiu, acordat de Franz Kafka Society în colaborare cu municipalitatea orașului Praga, este decernat începând din 2001 de către un juriu internațional. Printre laureați figurează Philip Roth, Václav Havel, Peter Handke și Haruki Murakami.

Apărut în 2004, primul ei roman, ambițiosul *Fata în Labirint*, a propulsat-o în prim-planul scenei literare. Tradusă în peste douăzeci de țări și salutată încă de la

apariție de către critici drept o operă de mare valoare, cartea urmărește destinul mai multor newyorkezi în ziua dinaintea atentatelor de la World Trade Center. Cu toții se întâlnesc în Labirint, un bar de pe strada Bowery, unde Flora Conway însăși a fost chelneriță înainte de a-și publica romanul. Au urmat alte două titluri, *Echilibrul lui Nash* și *Sfârșitul sentimentelor*, care au impus-o ca pe o romancieră de mare forță a începutului de secol XXI.

În discursul ei de mulțumire, Fantine de Vilatte și-a exprimat de altfel bucuria de a putea anunța lansarea în curând a unui nou roman al autoarei. Această veste s-a răspândit cu iuțeala fulgerului în lumea literară, căci apariția unui roman semnat Conway constituie un eveniment.

O aură care rămâne învăluită într-un oarecare mister. Fără a-și ascunde identitatea, Flora Conway n-a apărut niciodată la televiziune, n-a participat niciodată la o emisiune radio, iar editura prezintă mereu singura și aceeași fotografie a ei.

La fiecare lansare de carte, romanciera se mulțumește să dea cu zgârcenie câteva interviuri pe e-mail. Doamna Conway a declarat de mai multe ori că vrea să scape de constrângerile și de ipocrizia pe care le implică notorietatea. În paginile cotidianului *The Guardian*, ea explica recent că refuză să ia parte la un circ mediatic de care are oroare, adăugând că scrie romane tocmai „pentru a fugi de această lume plină de ecrane, dar lipsită de inteligență”.

O hotărâre care se înscrie și în traiectoria altor artiști contemporani precum Banksy, Invader, grupul Daft Punk sau romanciera italiană Elena Ferrante, pentru care anonimul este un mijloc de a pune în evidență

opera, și nu artistul. „Odată publicată, cartea mea își este suficientă sieși”, a afirmat Flora Conway.

Fără îndoială, unii observatori sperau că obținerea premiului Kafka o va provoca pe scriitoare să iasă din bârlogul ei newyorkez. Din păcate, s-au înșelat amarnic și de data asta.

Blandine Samson

FATA ÎN LABIRINT

1

Ascunsă

Povestea care se desfășoară sub ochii noștri ar trebui să fie foarte clară, și totuși este foarte confuză.

Julian BARNES

1.

Brooklyn, toamna anului 2010

Acum șase luni, pe 12 aprilie 2010, fetița mea de trei ani, Carrie Conway, a fost răpită în timp ce ne jucam amândouă de-a v-ați ascunselea în apartamentul meu din Williamsburg.

Era o după-amiază frumoasă, senină și însorită, ca multe altele pe care ți le oferă New Yorkul primăvara. Așa cum făceam de obicei, mă dusesem pe jos să o iau pe Carrie de la școală, Montessori School din McCarren Park. Pe drumul de întoarcere, ne opriserăm la Marcello's ca să cumpărăm un suc natural de fructe și un cannoli cu cremă de lămâie pe care Carrie îl înfulecase în timp ce topăia veselă pe lângă căruciorul ei.

Când am ajuns acasă, în holul imobilului Lancaster Building, situat pe Berry Street, la numărul 396, noul nostru paznic, Trevor Fuller Jones — fusese angajat cu mai puțin de trei săptămâni în urmă —, i-a oferit lui Carrie o acadea cu miere și susan, punând-o să-i promită că n-o s-o mănânce imediat. Apoi i-a zis cât de norocoasă este să aibă o mamă scriitoare, căci probabil că-i spune povești frumoase seara, înainte de culcare. Eu i-am atras atenția râzând că, dacă își imaginează asta, înseamnă că n-a deschis niciunul dintre romanele mele, ceea ce a și recunoscut. „E adevărat, n-am timp să citesc, doamnă Conway”, mi-a zis el. „Nu-ți faci timp să citești, Trevor, ceea ce nu-i același lucru”, i-am răspuns eu în timp ce ușile ascensorului se închideau.

După ritualul nostru bine stabilit, am ridicat-o pe Carrie ca să poată apăsa pe butonul de la etajul șase, ultimul. Cabina s-a pus în mișcare cu un scârțâit metalic care nu ne mai înfricoșa de mult pe niciuna dintre noi. Lancaster Building era un imobil vechi, cu o structură din fontă, în curs de renovare. Un soi de palat ciudat, cu ferestre largi încadrate de coloane corintice. Cândva era folosit ca depozit de către o fabrică de jucării care-și încetase activitatea la începutul anilor '70. Odată cu sfârșitul industrializării, clădirea a rămas abandonată aproape treizeci de ani, apoi a fost reabilitată ca imobil de locuințe în perioada când era la modă să locuiești în Brooklyn.

Imediat ce a intrat în apartament, Carrie și-a scos din picioare tenișii minusculi, ca să-și pună doi papucei roz-pal, împodobiți cu niște pompoane pufoase. S-a ținut după mine până la comoda pe care se afla combina muzicală, s-a uitat cum pun un disc de vinil

la pick-up — a doua parte a *Concertului în Sol major* de Ravel —, aplaudând încântată de ideea de a asculta muzică. A rămas apoi câteva minute agățată de poalele rochiei mele, așteptând să termin de pus rufele la uscat, după care mi-a cerut să mă joc de-a v-ați ascunselea cu ea.

Era de departe jocul ei preferat. O fascina, pur și simplu.

Când avea un an, jocul „cucu-bau” însemna pentru Carrie să-și lipească mâinile ei micuțe peste ochi, cu degetele răsfirate și privirea pe jumătate ascunsă. Mă pierdea din vedere preț de câteva secunde, apoi fața mea reapărea ca prin magie, făcând-o să izbucnească în hohote de râs. Cu timpul, a învățat să caute o ascunzătoare. Se ducea să se pitească după o perdea sau sub măsuța joasă. Dar îi rămânea întotdeauna afară un vârf de pantof, un cot sau un picioruș îndoit pentru a-i semnala prezența. Ba chiar uneori, dacă jocul se lungea prea mult, în cele din urmă, își flutura mâna în direcția mea ca s-o găsească mai repede. Pe măsură ce creștea, jocul devenea mai complicat. Carrie se familiarizase cu alte camere ale apartamentului, înmulțind posibilitățile de a se ascunde: lăsată pe vine în spatele ușilor, ghemuită în cadă, ghemuită sub cearșafuri, întinsă pe jos, sub patul ei.

Regulile se schimbaseră și ele. Jocul devenise o treabă serioasă.

Acum, înainte să plec în căutarea ei, trebuia să mă întorc cu fața la perete, să închid ochii și să număr răspicat până la 20.

Și exact asta am făcut, în acea după-amiază de 12 aprilie, în timp ce soarele strălucea în spatele zgârie-norilor, scaldând apartamentul într-o lumină caldă, aproape ireală.

— Nu trișa, mami! m-a certat ea, deși respectam întocmai ritualul.

În camera mea, cu mâinile la ochi, am început să număr cu voce tare, nici prea lent, nici prea repede.

— Unu, doi, trei, patru, cinci...

Îmi amintesc foarte bine zgomotul înăbușit al pașilor ei micuți pe parchet. Carrie ieșise din cameră. Am auzit-o traversând livingul și răsturnând fotoliul Eames care tro-nă în fața unui imens perete de sticlă.

— ... șase, șapte, opt, nouă, zece...

Era plăcut. Minteă îmi hoinărea aiurea, purtată de notele cristaline ce răzbăteau din living. Pasajul meu preferat din *Adagio*. Dialogul dintre cornul englez și pian.

— ... șaisprezece, șaptesprezece, optsprezece, nouăsprezece, douăzeci.

Deschide ochii.

2.

Am deschis ochii și am ieșit din cameră.

— Atenție, atenție! Cine nu-i gata îl iau cu lopata! Mami te caută!

Am jucat jocul. Am interpretat veselă partitura pe care fetița mea o aștepta de la mine. Am străbătut încăperile, comentând pe un ton glumeț fiecare dintre încercările mele de a o găsi:

— Carrie nu este sub perne... Carrie nu este în spatele canapelei...

Psihologii cred că jocul de-a v-ați ascunselea are un rol pedagogic: este un mijloc prin care copilul experimentează separarea într-o manieră pozitivă. Repetând această distanțare temporară și falsă, copilul pune la încercare soliditatea legăturii pe care o are cu părinții

săi. Pentru a avea efect, jocul trebuie să funcționeze ca o adevărată piesă de teatru și să acopere într-un timp scurt o gamă largă de emoții: exaltarea, așteptarea și un pic de spaimă, pentru a face mai apoi loc bucuriei regăsirii.

Să lași toate aceste emoții să se manifeste înseamnă să prelungești puțin plăcerea și să nu spulberi prea repede suspansul. Bineînțeles, se întâmpla frecvent să știu unde se ascundea Carrie chiar înainte să deschid ochii. Dar nu și de data asta. Așa că, după două-trei minute cam teatrale, m-am hotărât să termin cu prefăcătoria și m-am apucat să o caut. De-adevăratelea.

Chiar dacă apartamentul meu este imens — un soi de cub de sticlă uriaș, de două sute de metri pătrați, în aripa de vest a imobilului —, posibilitățile de a te ascunde nu sunt nelimitate. Îl cumpărasem cu câteva luni în urmă, investind în el tot ce câștigasem din drepturile de autor. Proiectul de renovare a clădirii Lancaster demarase în forță și, chiar dacă lucrările erau departe de a fi terminate, locuința pe care o aveam în vizor era deja ultima disponibilă pe piață. Mă îndrăgostisem de locul acesta încă de la prima vizită și, pentru a-l obține și a mă muta mai repede, acceptasem să-i dau un bacșiș agentului imobiliar. După ce m-am instalat, pusesem să se dărâme toți pereții posibili pentru a transforma apartamentul într-un loft¹ cu parchet auriu ca mierea și cu mobilier și decorațiuni minimaliste. Ultimele dăți când ne jucaserăm împreună, Carrie reușise să găsească niște ascunzători sofisticate: ștregărița se furișase după uscătorul de rufe și în debaraua cu mățuri.

¹ Locuință cu spații deschise, situată cel mai adesea într-un fost atelier, depozit sau fabrică. (N.t.)